

# Stichting Dela Depositary & Management

3e kwartaal 2018

coöperatie  
**DELA**

## Aantal aangesproken ondernemingen: 101 (aandelen en bedrijfsobligaties)

### Aandelen

In juli hebben we in Tokio met een aantal grote ondernemingen gesproken, waaronder Takeda Pharmaceutical dat op het punt staat om het Britse Shire over te nemen. De voorgenomen acquisitie is de grootste ooit door een Japanse onderneming. We vierden met deze reis ook een decennium intensieve reo-gesprekken over duurzaamheid in Japan. In 2008 schreven wij samen met andere partijen het Asian Corporate Governance Association witboek over corporate governance in Japan. Dat was het begin van tien jaar hard werken aan de hervorming van 's lands werkwijzen op het gebied van corporate governance en rentmeesterschap ('stewardship'). Hoewel er in eerste instantie veel verzet was, kunnen we inmiddels wel concluderen dat onze inmenging heeft bijgedragen aan brede hervormingen van de corporate governance in Japan. Stukje bij beetje zien we lokale beleggers engagementsactiviteiten ontplooiën, al blijft het aantal beperkt en zullen we zelf ook nog actief blijven. Vooraanstaande lokale vermogensbeheerders schrikken er nog altijd voor terug om het voortouw te nemen in engagement, en al helemaal om ze op het matje roepen bij achterblijvende voortgang.

Wereldwijd zien we een groeiend aantal olie en gas bedrijven hun uitstoot van methaan serieus aanpakken. Na ExxonMobil en BP heeft nu ook Shell doelen gesteld om de uitstoot van methaan te verlagen.

Dit is niet alleen van belang om de negatieve effecten van klimaatverandering te beperken, het is ook belangrijk om de rol van aardgas als transitie-brandstof naar een duurzaam energiesysteem veilig te stellen. Uitstoot van metaan (aardgas) is bij deze ondernemingen een bijproduct van olieproductie, maar ook vaak het gevolg van lekkages in installaties en pijpleidingen. Omdat methaan een zeer sterk broeikasgas is en sterker bijdraagt aan opwarming van de aarde dan bijvoorbeeld CO<sub>2</sub>, kan de uitstoot ervan het voordeel van aardgas als schone brandstof ten opzichte van andere fossiele brandstoffen teniet doen.

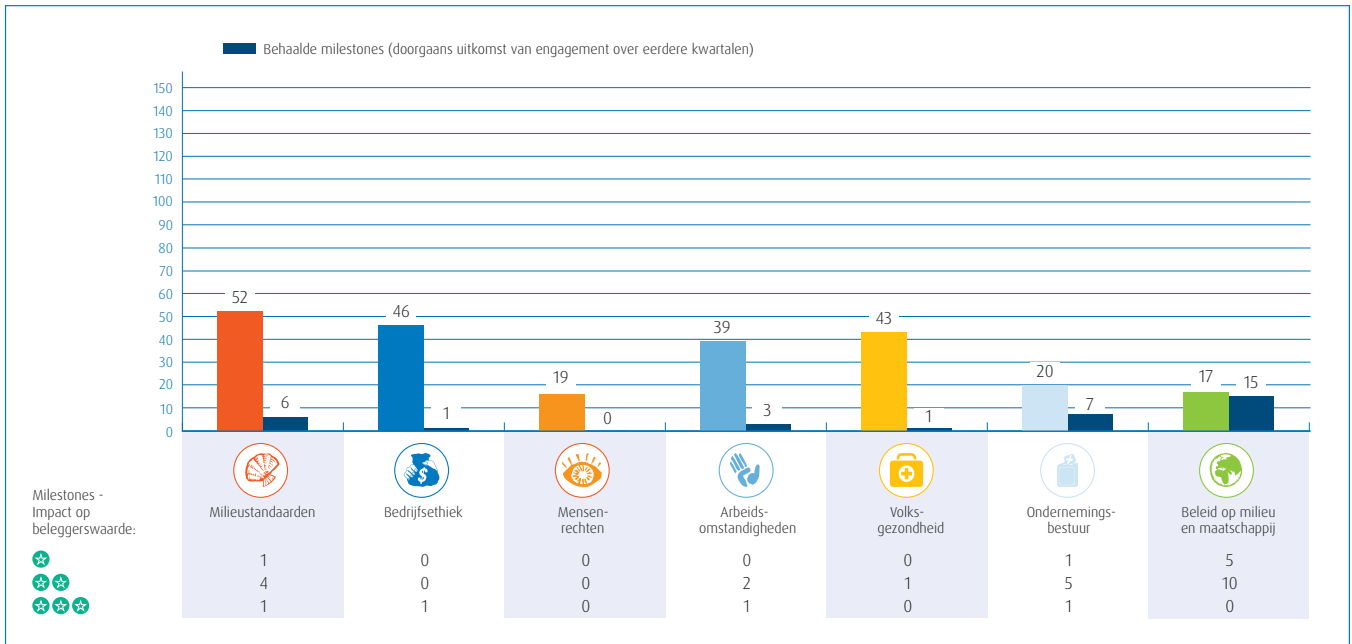
### Bedrijfsobligaties

In een belangrijke toespraak over klimaatactie heeft secretaris-generaal van de Verenigde Naties Antonio Guterres gewezen op de gevaren van een 'onstuitbare' opwarming van de aarde. Hij drong er bij de wereldleiders op aan om klimaatverandering nog sneller in te perken. Kort daarna kwamen beleidsmakers in San Francisco bijeen voor de Climate Action Summit. Bij die top (die wij eveneens hebben bijgewoond) werden toezeggingen gedaan over vijf nieuwe speerpunten: gezonde energiesystemen, inclusieve economische groei, duurzame gemeenschappen, land- en oceaانبheer en groene investeringen in de transitie naar een duurzaam energiesysteem. Deze toezeggingen kunnen naar verwachting een positief effect hebben op het aanbod van groene obligaties.

### Engagement naar regio



Engagement en behaalde milestones naar onderwerp (totaal milestones: 33)



ENGAGEMENTINTENSITEIT

METHODIEK



NIVEAU



## Sustainable Development Goals\*

We hebben het afgelopen kwartaal verder gewerkt aan de verfijning van onze methodologie voor het ontwikkelen, uitvoeren en volgen van onze engagementsinspanningen binnen het kader van de Sustainable Development Goals (SDG's) van de Verenigde Naties. Ons streven: het nog beter in kaart brengen van de positieve sociale en milieugevolgen van onze engagementsactiviteiten. De afstemming van de 169 SDG-subdoelen op onze thema's is afgerond; we hebben nu helder op welke meer dan 40 SDG-subdoelen we ons willen richten. Onze overtuiging is dat we met ons engagement op die doelen het meeste effect kunnen hebben en daardoor een positieve verandering kunnen bewerkstelligen.

Stemresultaten: 2.330 stemmen op 298 AVA's  
(76% stemmen vóór, 21% stemmen tegen en 3% onthoudingen)



\* Dit verslag is opgesteld aan de hand van gegevens van een extern elektronisch stemplatform. Vergaderingen met nul aandelen en herregistratie-bijeenkomsten zijn buiten beschouwing gelaten. Bij een vergadering, stemming en motie wordt geacht niet te zijn gestemd als de uitgebrachte stem door de tussenpersoon is afgewezen (bijvoorbeeld als de nodige documentatie ontbreekt, zoals volmacht, bevestiging economisch eigenaar etc.), de instructie 'Niet stemmen' van toepassing is (bijv. in markten waar aan 'share blocking' wordt gedaan) of geen instructies zijn afgegeven. Door afrondingsverschillen kan het zijn dat genoemde percentages niet optellen tot 100%.

## Engagement casestudy

Onderneming: BASF

Land: Duitsland

Sector: Basismaterialen

Prioriteitsbedrijf: -

ESG-risicoscore: 

Reactie op engagement: Goed

Thema: Zorgdragen voor duurzame consumptie- en productiepatronen

Onderwerp: Productveiligheid

### Achtergrond

Tegen de achtergrond van de algemener gevoelde zorg over chemische veiligheid bevindt de sector landbouwchemicaliën zich momenteel in een overgangsfase. Aangescherpte wet- en regelgeving zoals REACH, de Europese regelgeving voor registratie, evaluatie, autorisatie en beperking van chemicaliën, zorgt in combinatie met veranderende eisen van de consument voor een nieuw speelveld voor spelers in deze sector. Hoewel landbouwchemicaliën maar een klein deel van de activiteiten van BASF uitmaken is het chemieconcern in onze optiek toonaangevend op het gebied van duurzaamheid (ESG), inclusief chemische en productveiligheid. We zijn met BASF in gesprek om te signaleren wat op dit moment de best practices zijn bij de beheersing van chemische en productveiligheid.

### Actie

Wij hebben gesproken over de uitgebreide productportefeuille van BASF en over het team van 250 mensen dat zich bezighoudt met chemische en productveiligheid. De onderneming analyseert de productapplicaties van de eigen producten en merkt deze vervolgens aan als 'Accelerators' (aanzienlijke duurzame bijdrage), 'Performers' (basisstandaarden op het gebied van duurzaamheid), 'Transitioners' (duurzame kwesties worden aangepakt) en 'Challenged' (belangrijk duurzaamheidsprobleem met actieplan in ontwikkeling). In juni 2018 kreeg 27,3% van de producten het predicaat 'Accelerator', 68,3% 'Performer', 4,3% 'Transitioner' en 0,1% 'Challenged'. Deze indeling verandert voortdurend, omdat er zich altijd weer nieuwe standaarden en innovaties aandienen. Zo gaf BASF in onze conferencecall een voorbeeld van een 'Challenged'-product dat inmiddels was veranderd in een goede zakelijke kans.

### Oordeel

Chemische en productveiligheid zijn aandachtsgebieden voor BASF, zoals ook blijkt uit het omvangrijke team dat zich hiermee bezighoudt en uit de werkzaamheden die plaatsvinden om de risico's en kansen in kaart te brengen die samenhangen met de productenportefeuille van BASF. De onderneming is sterk in de beheersing op dit punt en baseert zich op diepgaand inzicht in de producten en hoe deze door klanten worden gebruikt. We zien BASF als leider op het gebied van de beheersing van chemische en productveiligheid in de sector chemie. Als wij vergelijkbare ondernemingen op dit punt aanspreken, zullen wij dan ook de aanpak van BASF aanvoeren als een voorbeeld van best practice.

**ESG-risicoscore:** blootstelling aan risico's en risicobeheersing relatief binnen de sector. Bron: MSCI ESG Research Inc.

 Laag

 Matig

 Bovengemiddeld

 Hoog

REO en het "reo"-logo zijn geregistreerde handelsnamen van F&C Asset Management plc. Het recht op deze handelsnamen alsmede het gebruik daarvan is exclusief voorbehouden aan F&C Asset Management Plc. BMO Global Asset Management is een handelsnaam van BMO Asset Management Netherlands B.V., in Nederland gereguleerd door de Autoriteit Financiële Markten (AFM). © 2018 BMO Global Asset Management. Alle rechten voorbehouden.